

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-57, éjjel 24-58. Sörgöncim: "Délbácska" Novisad. Póstatákarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692

NOVISAD, 1927. NOVEMBER 11.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár; Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A politikai morál

A mai politikai életben a középszerűségnek áll a világ. A politikai sansculotteok hetenként kikiáltják az „egyenlőséget“, de aki velük nem egyenlő, mert — több mint ők, annak hallgatni, vagy bukni kell. Az európai műveltség, izlés, a politikai koncepcióval járó fantázia, a formáknak eszmét széplítő művésze — mind, mind száműzve vannak s a teljes politikai moráltalanság korát éljük. A politikai demimondeok szemérmetlenül hirdetik az erőszak — bibliáját. Utálat nézni azt az örömet és lelkesedést, mellyel egyesek neki estek a hatalom élvezetének s csak kegyelemből tartják becsületesnek azt, akinek esetleg más a véleménye.

Hát jól van! Fogadjuk el azt a különbséget, mely a politikai morált elválasztja a politikai szentimentalizmustól. Fogadjuk el, hogy a politikai morál lényegesen különbözik a társadalmi moráltól. És sokszor, ami a társadalmi fogalmak szerint bűn, az a politikai fogalmak szerint erény. Fogadjuk el Macchiavelli tanait. Ne vessük ki Lamartinet, aki lemondott a köztársasági elnökségről, mert vért ontani nem akart. Itéljük el azt a politikust, aki nem fogad el olyan mandátumot, melyért embervér folyt és melyre megvett szavazók is szavaztak. Mondjuk, hogy ez politikai szentimentalizmus, aminek a politikában helye nincs, mert nem menti meg, a jót s mindig a rosszat készíti elő. — És magasztaljuk Nagy Frigyeset, aki mielőtt király lett, Voltaire szellemében rajongott a politikai eszményiségért s mikor király lett, megcsalt mindenkit, hazudott mindenkinek, de naggyá tette hazáját. Tehát minden bűn, amit a társadalmi morál szempontjából elkövetett, — erénye volt.

Amde, ha ezt az álláspontot fogadjuk el premisszáknak, nem térhetünk ki a konzekvencia elől. A politikai morálnak legszükségesebb magyarázata sem engedi, meg azt, hogy valaki csak azért kövessen el bűnöket, melyekből világos kára van egy népnek, hogy csupán személyes céljait érje el, személyes érdekeit elégítse ki. Ha a politikai morál csak arra való volna, hogy a bűnöket mentse és minden bűnt megengedjen, akkor a világtörténelemben nem volnának tragédiák a népek életében. Akkor a világtörténet nem volna más, mint egy Piltaval gyűjtemény. Akkor a politika hasonló volna Janus templomához, melyben minden gazember menedéket talál. Nem! — A politikai morál megengedi ugyan a bűnt, de nem a bűn iránti szeretetből. Hanem megengedi azért, hogy kis rossz által — nagyobb rossz kerültesse el. Megengedi a bűnt egyes kivételes politikus által, hogy egy nép, egy állam huzza hasznát. Ellenkező esetben a politikai morál szigorubb és kegyetlenebb, mint a társadalmi morál. Mert akit valamely bűnért a társadalmi morál megbélyegez, az találhat idővel — legalább — feledést, de akit egyszer a politikai morál megbélyegez, az örök időkre kivan állítva a pellengérré. Az nem számíthat sem bocsánatra, sem feledésre. Átkozottak annak maradékai is.

A politika tehát sok tekintetben egészen más, mint az átlag társadalmi élet, azért, aki a politika útján jár, minden lépésére fokozottan kell, hogy vigyázzon.

Rádics és Pribicsevics pártja egyesült Megalakult a paraszt demokrácia klubja

Rádics István a párt elnöke, Pribicsevics Szvetozár az alelnöke

Beogradból jelentik: A főváros politikai életében tegnap a legtöbbször Rádics István és Pribicsevics Szvetozár pártjainak egyesüléséről beszéltek. Az együttes párt neve „A paraszt demokrácia klubja“.

A klub elnöke: Rádics István.

Alelnök: Pribicsevics Szvetozár.

II. alelnök: dr. Macsek Vlatko.

Főtitkár: dr. Budiszávyevics Szrgyán.

A megegyezés főpontja az, hogy mindkét párt elválaszthatatlanul együtt működik egy a kormányon, mint az ellenzéken, később a választásokon is, amelyeken együttes listát állítanak fel.

A pártprogram alapja az a levél, amelyet október 22-én intéztek Rádics István, Pribicsevics Szvetozár és Jovanovics Joca Davidovics Ljubához.

A közös klub megalakulásáról szóló rezolúció kiemeli, hogy a demokrácia klub elvben elfogadta a demokrácia klubjának programját és ama reményének adott kifejezést, hogy ez rövidesen meg is valósul. Az új klub vezetősége a Davidovicsal folytatott megbeszélések alapján reméli, hogy rövidesen tényleg belép a demokrácia párt is a paraszt demokrácia klubjába. Az akciónak kizárólag elvi karaktere van és nem taktikai, célja pedig az, hogy

az országban megváltoztassák az ország mai politikai rendszerét még pedig a demokráciának megfelelően.

A rezolúció végén a leghatározottabban visszautasítanak minden olyan félé beállítást,

mintha ez a párt, valami szdvántul front lenne.

Pribicsevics Szvetozár tegnap délelőtti hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben többek között a következőket mondta:

— Sem Rádics István, sem én nem vagyunk annak okai, hogy ezen első lépésünket úgy tekintik, mintha ez csak a szdvántul pártok alakításának meg. Mi a vezetést a demokráciának felajánlottuk, ők azonban taktikai okokból nem fogadták el a mi ajánlatunkat. Amikor mi a szerbiaiaknak nemcsak az egyesülést, hanem a vezetést is átadtuk, már a legjobb bizonyítéka annak, hogy nincs szdvántul front. A mi klubunk éppen azért alakult meg, hogy megakadályozza a regionális és faji frontokat. Ha a szerbiaiak csatlakoznak hozzánk, azonnal megkapják az őket megillető vezetőhelyet.

Pribicsevics és Davidovics

Tegnap délelőtti Pribicsevics Szvetozár hosszabb megbeszélést folytatott Davidovics Ljubával és ez alkalommal a demokrácia klubjáról tárgyaltak. Pribicsevics és Davidovics megállapodtak, hogy tovább folytatják ebben az irányban a tárgyalásokat, Pribicsevics közvetlen környezetéből úgy értesülünk, hogy Davidovics Ljuba jóváhagyja az egész eddigi eljárását.

Közös intézőbizottság

Tegnap délután a független demokraták és a horvát parasztpárt külön-külön ülést tar-

toztak, amelyen mindkét párt megválasztotta azon négy tagját, akiket a nyolc tagú közös intéző bizottságba küldenek. Ez az intéző bizottság fogja a párt parlamenti munkáját irányítani. Az intézőbizottságba a következő képviselőket választották be: a Rádics párt részéről: Drlyevics Ssekula, Pucelj, Macsek Vlatko és Predavec Josif, a független demokraták párt részéről: Popovics Szvetisláv, Zserjav Gregor, Demetrovics Vladimir és Vilder Veceszláv.

Ünnepi ülés

A horvát paraszt párt és független demokrácia párt tagjait este hét órára ünnepi ülésre hívták össze a Rádics párt klubhelyiségébe. A független demokraták Pribicsevics Szvetozár vezetésével 7 óra 5 perckor jöttek a horvát klubba, ahol Rádicsék 5 perccig tartó tüsszel és éljenzéssel fogadták.

Az ünnepi elcsendesülésével Mesirovics horvát parasztpárt képviselő felolvasta a rezolúciót az egyesülésről, amit mindkét párt vezére aláírt.

Rádics István emelkedett ezután szólásra és hangsúlyozta, hogy

az új párt elsősorban a parasztságot, másodsorban pedig a nemzeti intelligenciát foglalja magában.

A pártnak nincsenek szeparatistikus törekvései, hanem az egész nemzetet akarja egyesíteni a modern demokrácia alapján.

Rádics beszédét viharos taps és éljenzés fogadta a mely alatt

Rádics és Pribicsevics jorrón megölték egymást.

Ezután Pribicsevics Szvetozár látható megindultsággal a következőket mondta:

— Azok után, amiket Stipa (igy!) mondott, nem is kellene beszélnem. Nem rejtegetünk mi semmit el, nincs nekünk titkos programunk,

azért egyesültünk, hogy hatalomhoz jussunk.

mert csak így tudjuk programunkat, ha nem is teljes egészében, legalább részleteiben megvalósítani.

Mi demokratikus és parlamenti hatalmat akarunk

és ezért a mai hatalomnak meg kell változni. Mi a demokratákhoz intézett levelünkben leszögeztük, hogy mit akarunk. Nem szdvántul (precsan) frontot alakítottunk, hanem az igazi demokráciát.

Pribicsevics nagy tetszéssel fogadott beszéde után az egyesült klub tagjai az Imperiaál éttermébe mentek ünnepi banketre.

A nemzetgyűlés ülése

A szkupstina tegnap délelőtti ülése először nem volt határozatképes. Mire aztán elég képviselő jött össze, Gosár szociálpolitikai miniszter, Petejan szociálista képviselőnek válaszolva, ismertette a kormány népjóléti programját. Délután Petejan válasza és Rádics beszéde után a többség, Kremzsár javaslatára napirendre tért Petejan Interpellációja felett.

Mária Polyxena kétnapos rabsága a noviszádi ügyészség fogházában

A rabnők között — Két éjszaka borzalmas kinszenvedése
A szabadulás órája

Mária Polyxena, a noviszádi zárda ártatlanul meghurcolt főnöknője immár szerény kis szobájában pihen ki a kétnapos tortúra fáradalmait. Az emberséges, bánásmód, amelyben a fogház vezetősége részesítette nem tudja elhomályosítani, meg nem történné tenni azt a lelki fájdalmat, amelyet a nővér ártatlansága tudatában végigszenvedett. Valóságos keresztrefeszítés volt ez a szegény nővér számára, akinek tisztaságát a nővér apácai rubáját sohasem szennyezte a világi élet gonoszságainak legkisebb árnyéka sem. Ő, aki örök életében csak az Isten szolgálatában állott, akitől távol állott a külvilág zajja, a politika megfertőzött levegője s aki talán csak a napilapok hasábjából értesült a világ forgatagáról, az apáca kolostor csendes magányát a börtön rideg falaival cserélte fel, pusztán azért, mert egy noviszádi nacionalista lap hazaárulással vádolta meg. Aki ismeri a katolikus egyház szerzeteseinek szigorúan fegyelmezett lelki életét, aki tudja, mennyire távol áll tőlük a napipolitika eseményeibe való beavatkozás s milyen apolitikus érdektelenséggel állnak szemben a világ politikai eseményeivel, sohasem konstruálhatta volna meg a hazaárulás vádját egy olyan tiszteltreméltó egyénnel szemben, aki életét kizárólag Isten szolgálatának szentelte.

Mi sem természetesebb, hogy ilyen körülmények mellett minden elfogulatlan ember igazolommal értesült a letartóztatás tényéről.

Mária Polyxena nem magyar származású nő, szláv szülők gyermeke, aki szláv környezetben nevelkedett fel. Már maga ez a tény is elegendő dokumentum arra, hogy mentalitásától is teljesen távol áll a magyar irredentizmus propagálása. Ha mindazonáltal gyanúkok merültek fel ellene, s ha az ügyészség minden körülmények között ragaszkodott a hazaárulás vádjához, tekintettel a katolikus egyház keretében betöltött magas pozíciójára, apácai jellegére és puritán életére mindenképpen el kellett volna tekinteni a letartóztatástól,

amely megalázta és mélyen megsértette az ártatlan főnöknőt.

Szerdán délelőtt hagyta el Mária Polyxena a fogházat s a kiállott igazolmányok folytán ágyának dőlt. Tegnap délelőtt felrészülve ébredt fel a két álmatlan éjszaka után s miután elvégezte a szokásos napirendjét a déli órákban a „Délbácska” munkatársait fogadta, akinek részletesen elmondotta a kétnapos szabadságvesztés összes kinszenvedéseit.

— Hétfőn reggel indult meg a lavina — mondotta a főnöknő.

Nyolc órakor bekopogott hozzám, nagyon udvariasan és rendkívül előzékenységgel Vilovác Milán rendőrkapitány. Először az imakönyvek iránt érdeklődött s miután megmutattam neki az összes könyveket, a kapitány becsomagolta azokat s így szólt hozzám:

— Most tessék velem jönni!

A városbázára követtem s Gyakov Alexander kapitány szobájába kerültem, ahol a kapitány azonnal jegyzőkönyvet vett fel a tényállásról, majd egy hivatalnoknőnek adta át az imakönyveket becsomagolás végett. Sejttem sem volt, hogy milyen sors vár reám s miután a jegyzőkönyv elkészült, a következő kérdéssel fordultam a kapitányhoz:

— Hazamehetek?

— Még nem — válaszolta a kapitány s miután még egy ideig várakoztam, a kapitány felkért, hogy a tisztviselővel együtt jelentkezem az ügyészségnél.

— Hangoztatni kívánom, hogy a rendőrkapitány rendkívül előzékenységgel bánt velem s egy szóval sem árulta el, hogy az ügyészségen való jelentkezés tulajdonképpen nem jelent mást, mint a letartóztatást. Nem is adott detektívet mellém, hanem a tisztviselőnk kíséretében egyedül indultunk utunk az ügyészséghez. Amikor a törvényszékre érkezünk, Djakov kapitány is megjelent az ügyészségen, majd egy szobába léptem, ahol sokáig megvárakoztattak. A tisztviselőnk időközben el-

távozott, én pedig vártam a kihallgatásra, ártatlanságom tudatában még most sem gondolva arra, hogy letartóztatnak. Nagysokára egy fiatal tisztviselő jelent meg, aki egy cédulát tartott a kezében, majd így szólt hozzám:

— Tessék velem jönni. Amig ügye nem nyer elintézését, itt kell maradnia!

Még át sem gondolhattam ennek a kijelentésnek a fontosságát, amikor egy hosszú folyosón keresztül egy ajtó elé kísérték, amelyen a következő felírás állott:

KAZNIONICA

Csak most eszméltem reá a valóságra. Rettenetes érzés fogott el, szívem dobogni kezdett s önkéntelenül is a következő fohász hagyta el ajkamat: „Istenem, mit vétettem, hogy ide kerültem?”

A fogház ajtaja megnyitott s most már egy kulcsosomóval ellátott fogházör fogadott, aki a fogház igazgatója elé kísért. Az igazgató alig akart hinni szemének amikor egy apácát látott belépni. Azonnal leültetett s csodálkozva kérdezte:

— Hát kedves nővér, hogy kerül ide?

Elmondottam mivel vádolnak. A fogház-igazgató, aki rendkívül udvarias és humánus ember, vigasztalni próbált, majd kijelentette, hogy egy rendezés és tiszta cellát kapok. Mielőtt bekísérték volna, a fogházör elvette tőlem ezüst gyűrűmet és 100 dináryi készpénzemet. Ez a szabály. Foglyok nem tarthatnak értéktárgyakat maguknál.

Miután átadtam a követelt tárgyakat, rácsos ajtókon keresztül a harmadik emeletre kísérték, a „női osztályba”. A fogházör egy cellába tuszkolt be, ahol már négy fogolytársammal tartózkodott. Megszéppentem. Hát itt, ebben a piszkos, bűzös cellában kell töltenem a mai napot? Nem is gondoltam arra, hogy a „mai nap” elhúzódik több, mint negyvennyolc órával, annyira biztos voltam, hogy azonnal kiengednek, amint kiderül a tévedés. Szobátársaim az ellenkezőről biztosítottak.

— Ó, kedves nővér — mondták — akt egyszer idekerül, nem szabadul olyan hamarosan!

Aggasztó érzés, remegés fogott el. Hát csakugyan? Lehetséges volna ez, hogy engem még tovább is itt tartanak? S miért? Mit vétettem?

Az első éjszaka a börtönben

Egy padon csináltak helyet a rabnők s leültettek. Megsajnálta s többen sírni kezdtek. Sápadt arcukon végig suhant a szájalom árnyéka. Kénytelen voltam gondolkozni. Apolitikusan ültem a padon s magam elé tekintettem. Egyszerre csak azt veszem észre, hogy a rabnők suttogva beszélnek egymással, hogy valami „nagy dolgon” török a fejüket. A következő pillanatban már a fogházört hívták.

— Mit akartok? — kérdezte a fogházör.

— Meg akarjuk kérni az igazgató urat, hogy a kedves nővért külön szobába helyezze el. Nem való ő ide miközben! Nem vagyunk méltók hozzá!

A fogházör jelentést tett erről az igazgatónak, aki azonnal intézkedett, hogy egyedül maradhassak a szobában. A négy rabnőt kitelepítette, majd parancsot adott, hogy hozzárendbe a cellámat. A rabnők nyomban hozzáfogtak a munkához s miközben a könnyüket törölték, valóságos főúri szobává változtatták át a cellámat.

Szinte vetekedtek egymással, hogy minél tisztább legyen a „szobám”. Kihúzták a szekrényt, leporolták a falat, kisuroították a padlót s még a lámpára is felmászta, hogy kifényesítsék szidollal. Meghatva köszöntem meg fáradásait, jó cselekedetüket. Estefelé behozták

a saját ágymat s a cella közepén állították fel. Kilenc óra volt, mire lefeküdhettem.

— Ledőltem, de nem aludtam. Nyitott szemmel tekintettem a sötétségbe. Az első éjszaka a börtönben! Istenem, de furcsa volt minden! Imádságba merültem s mire felvirradt, a börtönör ágymat előtt térdepeve talált reám.

— Kedden reggel 8 órakor a vizsgálóbíróhoz vezettek. Jegyzőkönyvbe mondtam védekezésemet. A bíró jóakarattal meghallgatott, majd rövidesen meghozta a döntését, hogy szabadlábra helyeznek, mert nem talált fenforogni bűncselekményt. Miután azonban az ügyész fellebbezett, várni kellett, míg a vádtanács összeül.

— Tehát még egy napot. Pedig már annyira biztam szabadulásomban! Valaki azt mondta, hogy még aznap este szabadlábra helyeznek. Remegve vártam a délutánt s amikor hat óra is elmúlt, tudtam, hogy már nem engednek ki.

A második éjszaka

Beköszöntött az éjszaka, a második éjszaka, a rettenetes lelki kinszenvedések negyvennyolcadik órája! Az ágyamon üve tölöttim az éjszakát s szinte kábultan, megdermedve, most már fásult közönyel hallgattam az ör kopogó lépéseit a folyosón. Hajnal felé Szent Józsefhez és Szent Paskálhoz fohászoltam s amikor az imába elmerülve, a szabadulásomért esedeziem, hirtelen mintha dicsőény világitotta volna ki sötét cellámat. A következő pillanatban két erős kopogás hangzott el a cellám ajtaján s világosan hallattam, amint egy mélységesen meggyőző hang a következő szavat ejtette ki: „MA”.

Térdre borultam és hálát adtam a Mindenhatónak. Most már tudtam, hogy szabadon engednek. Még ma!

Reggel felé rettenetes szomorúság fogott el. A kedves nővérek elhozták a reggelit, de nem nyultam hozzá.

Nyolc óra után megjelent nálam Korányi Elemér dr., aki meggyónatott és megáldoztatott. Csak most kezdtem megnyugodni. Az Istenben való hit tartotta bennem a lelket. Ha az embernek nem volna hite, meg kellene őrlüni ilyen borzalmas helyzetben!

Délelőtt a szomszédos cellából ének hangzott fel. A rabnők kórusban elénekelték „A keresztfához megyek” című gyönyörű éneket. Az ének után mindnyájan görcsösen zokogtak.

Délelőtt fél 12 órakor megnyitott a cella ajtaja. Egy fogházör lépett be s röviden így szólt:

— Vi ste slobodni! Možete ici!

Térdre borultam s megcsókoltam a cella padlóját. Hangos szóval adtam hálát az Istennek, hogy méltóznak talált ilyen nagy szenvedésre.

Amikor csomagommal kiléptem egy rabnő lépett hozzám s így bucsuzott tőlem:

— Tisztelendő Nővér, sok szentült már a börtönben, ez legyen a vigasza!

Negyed egy óra után átléptem a börtön küszöbét. Ismét szabad voltam! Ó, milyen fenéges érzés!

A kedves nővérek kísérték haza, szerény kis szobáskámba, amelyet hétfőn hagytam el. Tele volt virággal. Azok, akik szeretnek s akik meg voltak győződve ártatlanságomról, örömkönnnyekkel a szemükben üdvözöltek szent hajlékunkban. A szobámba érve a feszület elé borultam s imát mondtam azokért, akik „nem tudták, hogy mit cselekszenek”.

Tapavica Gyorgye dr. nyilatkozata

Tudvalevő, hogy a noviszádi államügyészség hazaárulással vádolta Mária Polyxenát, de úgy a vizsgálóbíró, valamint a vádtanács is visszautasította az ügyész vádlóindítványát. Erre vonatkozólag Tapavica Gyorgye dr. a főnöknő

November 17-én este 7/9 órakor az Odeonban

Fekete Lajos irodalmi estje a szerb-magyar

kulturközeledés jegyében

az első ilyenirányú ünnepélye lesz a Vajdaságnak, ahol nemzetiségi különbség nélkül Novisad minden kulturpolgára otthon fogja érezni magát

védőügyvédje, a következőket mondta a „Délbácska” munkatársának:

— A szerb büntető törvény 90-ik és 103-ik paragrafusából eredő büntettekért elsősorban a bűnös szándék követelhető. Ilyen szándék nélkül nincs büncselekmény. Ezt a tényállást, más terhelő adatok hiányában, a bíróság Pejics Mária Polyxena vallomása alapján állapította meg. Ezek alapján a konkrét esetben még annak a gyanúja sem konstruálható,

hogy a gyanúsított tudott volna az inkriminált imádság létezéséről s hogy az imádság révén hazaárulásra hívott volna fel valakit vagy maga is hazaárulást követelt volna el. Mivel pedig ilyen bűnös szándék nélkül, amely a büntett alapkritériuma, nem forog fenn büncselekmény, a vizsgálóbíró valamint a vádtanács is visszautasította az ügyész indítványát úgy a vizsgálat lefolytatására, valamint a vizsgálati fogság fenntartására vonatkozólag.

Ujabb két felebbezést nyújtottak be a noviszádi városi választások ellen

A panasztevők követelik a választások megsemmisítését — Nincs még megegyezés a radikálisok és független demokraták között, mondja Rajkovics Misa dr.

Jelentették tegnap, hogy Mandics Bozso a disszidens demokraták nevében fellebbezést adott be a noviszádi városi választások ellen, mert a városi tanács az utolsó pillanatban átcsoportosította a választói névjegyzéket s ezáltal sokan nem élhettek szavazati jogukkal. Tegnap újabb két felebbezést nyújtottak be a választások ellen. Az egyik panaszló Dotlics Szava, aki azért fellebbezi meg a választást, mert a törvényszék visszautasította a listáját, a másik panasztevő pedig Nackovics Szlavko pékmester, aki azzal érvel, hogy Dotlics listáját írta alá s neve mégis a Maticic féle listára került. A fellebbezők az állítólagos visszaélések miatt követelik a választás megsemmisítését és új választás kiírását. A városi tanács két napon belül terjeszti fel a fellebbezéseket a főispánhoz. Tegnap délután 2 órakor lejárt a fellebbezések határideje s azon túl a tanács már nem fogadhat el újabb panaszokat.

A törvényhatósági bizottság ezek után csak a fellebbezések után ülhet össze, hacsak a főispán nem semmíti meg a választást, ami azonban nem valószínű, mert a panaszosok nem hoztak fel konkrét eseteket az állítólagos visszaélésekre vonatkozólag.

Nagy feltűnést keltett tegnap a „Délbácska” közleménye a radikálisok és a független demokraták között megindult tárgyalásokról, melyek egy kisebbségellenes blokk megalakítását célozzák. Érdeklődtünk arra vonatkozólag Rajkovics Misa dr., a noviszádi hivatalos radikálpárti szervezet elnökénél, aki a következőket mondta munkatársunknak:

— A radikális párt és a független demokraták között megindult tárgyalásokról mindeközéig nincs semmiféle tudomásom. Nem tartom valószínűnek a dolgot, mert a radikálpárti bizottsági tagok még nem kaptak felhatalmazást arra nézve, hogy melyik párttal lépjenek kooperációba az új képviselőtestületben. Ugy mint a Magyar Pártnak, nekünk is

van több rayonunk, ahol a nép hangulata a mérvadó s így csak a választók meghallgatása után történhet döntés ebben a kérdésben. Arról pedig szó sem lehet, hogy a független demokratapártnak bizonyos koncessziókat tenne a polgármester személyére vonatkozólag, mert a radikális párt áll és bukik Borota Branislav dr. polgármesterrel s nem hajlandó más polgármestert akceptálni. Ezzel szemben nagy szimpátiával olvastam, hogy a Magyar Párt nem támaszt személyi követeléseket, amely körülmény nagy mértékben megkönnyíti a két legerősebb városbéli párt kooperációját. Mi is a reális politika hívei vagyunk s a városbéli kizárólag a kommunális politikát akarjuk inauguralni, mely teljesen távol áll az országos politikától. A város érdekében kell küzdenünk s ha e tekintetben más pártokban támogatásra találunk, nem zárkozhattunk el a közös együttműködés elől.

— Mindazok a kombinációk tehát, amelyek arról szólnak, hogy a radikális párt tárgyalásokat folytat a független demokratákkal nem más, csak pusztán találgatások. Ezidőszert csak tapogatózások folynak minden irányban, de kompromisszumról még szó sem lehet.

A Pribicevics-féle demokrata pártban is cáfolják a tárgyalásokról való híreszteléseket. A párt semmiféle irányban nem akarja magát lekötöztetni s e tekintetben annyira rigorózus, hogy még a választások előtt az összes nyolcvan jelölttel aláírta a bizottsági tagságokról való lemondó levelet, amelyet abban a pillanatban érvényesítenek, amint valamelyik párttag megszegi a pártfegyelmet, más párttag akarja csatlakozni, három egymás után következő ülésen nem jelenne meg, vagy olyan lépésre ragadtatná el magát, amely nem fér össze a pártvezetőség intencióival. Arról tehát szó sem lehet, hogy a párttagok bármilyen irányban lekötöztessék magukat. A független demokraták saját jelöltet állítanak fel a polgármester választáson Borota Branislav dr. — jelenlegi polgármesterrel szemben.

Tegnap kezdték meg a Manolescu-per tárgyalását

Avarescu színvallása — Maniu hallgat

Bukarestből jelentik: A bukaresti hadbíró tegnap reggel 8 órakor kezdte meg a Manolescu bűnper tárgyalását.

A vádat a katonai büntető törvénykönyv 78. 80. paragrafusai alapján emelték. A vádirat rövid, ezzel szemben hatalmas az aktacsomó, a jegyzőkönyvek és a bizonyítékok tömege.

A vádemelés szövege a következő: Manolescu, Őfelsége I. Mihály király személye ellen merényletet kísérelt meg azáltal, hogy az 1926 január 4-én, az alkotmányozó nemzetgyűlés által megállapított rend megváltoztatására törekedett.

Manolescu védelmét a következők látják

el: Avarescu tábornok, Gherculescu hadsegéd-tábornok, Mihalache, Pompiliu Jonitescu, Junian, Trancu Jasi, Mirlo, Radu Rosetti jogtudós, Homoriceanu ezredes, bíres katonai jogi szakértő, Hanibal Teodorescu, Perleteanu volt vasúti ügyi államtitkár stb. A védők között szerepel Jean Th. Florescu volt igazságügyminiszter, a liberális párt tagja is.

Tanuként beldézték majdnem az összes számottevő politikusokat. Köztük van Maniu, Jorga, Vajda-Voevod, Madgearu, Goga, Popovici Mihály, Bratianu Gheorghe, Grigore Filipescu és Titulescu is.

A vádat Carapanca Titus ezredes hadbíró képviseli.

A tegnapi tárgyaláson Manolescu nyugodtan jelent meg. Személyi adatainak ismertetése után védői azt javasolták, hogy halasztásuk el a tárgyalást, mivel a beldéztet 37 tanu közül csak négy jelent meg. Együttal kérték a meg nem jelent tanuk közöttük Hochenzollern Károly, elővezetését. Ezután Joanitescu védő illetékességi kifogást tett a hadbíró ellen, mire a bíróság tanácskozássra vonult vissza. Ennek befejeztével az elnök bejelentette, hogy a bíróság 3 szavazattal 2 ellenében elutasította a védő előterjesztését. Ezután a védők és az ügyész vitakoztak délig az illetékességről, minek befejeztével az elnök berekesztette a tárgyalást.

A román ellenzéki vezetők színvallása

A Manolescu ügygel kapcsolatban keletkezett politikai kérdésekre a pártvezetők közül végre Avarescu nyíltan színt vallott. A szenátus ülésén hosszú beszédet tartott, amelyben igazolta pártjának politikáját és visszautasította azokat a vádakot, amelyek akkor érték, amikor a kormányról lemondatták. Nem akar diktátor lenni — mondta. Hazugság az, hogy Targuvisetből csendőröket rendelt volna fel kormányának védelmére és hogy a három és félmilliárd lejt elherdálta.

A Manolescu-ügyre vonatkozólag a következőket mondta:

— Nekünk a monarchikus államforma a fontos és ezért minden eszközt fel kell használni, hogy az uralkodó presztízst növeljük. A koronát távol kell tartani a politikai harcoktól. Nem szabad elfelejteni, hogy kiskorú királyunk van és régens-tanácsunk, ezért

minden pártnak kötelessége Őfelségét és a tanácsot támogatni.

A Manolescu-ügyről nem beszéltek, mert az a bíróság előtt van. Visszautasítom azonban a vádat, hogy az ügygel kapcsolatban mi agítalnánk. Nem mi vagyunk azok, akik a kérdésről izgatnak. Azt mondják, hogy a kormány elnöke levelet írt Párisba és Károlytól lemondásának megerősítését kérte. Miért? Hát nem volt végleges? Ha pedig az volt, miért kell extra nyilatkozat? A határozatlanságot és az izgalmakért ők felelősek — fejezte be a beszédét.

Maniu hallgat

A nemzeti parasztpárt a Viltorul felhívására még mindig nem válaszolt. Maniu kétségbevonta az Intraseant nyilatkozatát, erre a Viltorul vasárnapi száma fényképet közöl a francia lappéldányról és felteszi a kérdést: vajjon Maniu még most is kétségbevonja a nyilatkozat hitelességét? Georges Lefèvre a következő címmel közli le a nyilatkozatot: „Le Prince Carol nous a dit: j'attends que mon heure sonne, si cette heure doit sonner!...” A fakszimiléből tisztán kiolvasható az a bizonyos állítás: „három hónap óta a pártvezetők, főleg pedig a nemzeti parasztpárt egyebet sem tesz, minthogy Párisba küldi megbízottait egyenes felhívással.”

Óriási vihar pusztít a tengeren a marokkói partoktól a La Manche csatornáig

Párizs, november 10.

A csatorna francia partvidékén tegnap óta hatalmas vihar dühöng. Julius Schindler német gőzös szikratáviratban jelentette, hogy vontató kötélre vette a Zeus hollandi gőzöst, amely a csatornán kormányátörönten játéka a hullámoknak és gépe hasznavehetetlenné vált. A St. Michael angol szállító gőzöt a parthoz csapta az orkán, elsüllyedt, de legénységét megmentették. Bordeaux magasságában egy szardínia halászhajó a parti sziklába ütdődött és darabokra törött. Nyolc halász a tengerbe fullt.

A marokkói part mentén is súlyos károkat okozott a vihar. Casablancából jelentik, hogy két amerikai hadihajót a szélrohám elszakított horgonyáról és a két cirkáló közelében lehorganyozott hajókba ütdődött.

Óriási siker az APOLLO-ban!

Az asszony és az ördög

minden eddigit felülmul!

HIREK

Őszi karcok

Irtá: Fekete Lajos

1.

Nagy vörös asszony: október, ősz, kinek ma ölése pompa, hálnék veled hűs, avaros nyoszolyán, csak ne volna oly halálszagu a csóköd. — Nagy vörös asszony: Október... piros szívem a lángoló avarba ugy-e jó volna, hogyha beledobnám!? — Pedig be nem csalsz cserbe, csalltba; nem, a szívemet még nem adom, nem adom... Nézd az elborult legényes erdőt, ki tegnap még kacajt, csókot palástolt, ma forrón ujjára égett a játék és kuszált ágait vérbe mártogalja. — A fák, bus óálkodó, nagy álomóriások s a köztük osonó nyár a szökött fegyenc; nézd, milyen véres szemekkel néz ma vissza...

Október, ájult nagy vörös asszony: kívánlak szertelen, csak ne volna oly halálszagu a csóköd, hálnék veled hűs, avaros nyoszolyán...

2.

A szél elárvult ágakat rikat s nagyöblű, fáradt dobokba ver, pedig még tegnap a rózsát ringatta s ma elfütyürész a kertünk felett:

Levelek, levelek,
sápadtkák, betegek,
szegény halottkák;
az őszi kottát
ki fujta el?..

Riadt szemében az őszi határnak a távolok illán mind összefutnak s a kocsut, mult embereknek elveszett bánatait hozza a ködben derengő hegyek mögül... Hallod a lelked hogyan vitázik a széllel, a komisz őszi cselédde a pitvarajtóban odakünn. Deres ablakod fáradt kéz zörgeti s te szent nyugalmad válságdíjjául részpénzt csörgetsz törött cseréptálon a borus égen elshunod holdra. Késő-imádba beledudorászik egy ismeretlen, titkos éji hang s eszedbe jut, hogy bagoly tanyázik a szomszédházban, hol egy régi fal piros vadszőlőlevéllel ékes...

1927. November 11. Péntek

Római katolikus: Márton. Protestáns: Márton. Görög keleti: (Okt. 29.) Anasztázia. A nap kel 6 óra 57 perckor, nyugszik 4 óra 30 perckor. A hold kel 6 óra 14 perckor, nyugszik 9 óra 31 perckor.

Időjárás: (A petrovaradtni katonai meteorológiai állomás jelentése.) Az egész országban szeles idő várható, egyes helyeken esővel. A hőmérséklet az egész országban csökkenni fog. Noviszádon erős délnyugati szél mellett, borus idő lesz. A hőmérséklet minimuma 7 C°, maximuma 17 C°.

— A város 1928. évi költségvetése. A noviszádi városi tanács hétfőn, november 14-én kezdi tárgyalni az 1928. évi költségvetést.

— Borota Braniszláv dr. polgármester Somborban Borota Braniszláv dr. noviszádi polgármester tegnap Somborba utazott, ahol Lukics főispánnal tárgyal városi ügyekben.

— Megválasztották az új gázgyári könyvelőt. A városi tanács annak idején Ilics Mita a javadalmi hivatal pénztárnokát választotta meg a gázgyári könyvelőjévé, a választást azonban Popics Milán és társai megfellebbezték, a taggyűlés pedig helyt adott a fellebbezésnek. A közigyelés határozata jogerőssé vált s így felmerült annak a szükségessége, hogy új könyvelőt válasszanak. A városi tanács tegnap ejtette meg az új választást s csak azokat a pályázatokat vette tekintetbe, akik kvalifikációval rendelkeznek. A választásból Kiszellcski Borivoj, a Teszlcs-féle konyakgyár tisztviselője került ki győztesként, aki már a legközelebbi napokban átvesszi új hivatalát.

A macedon diákok a szkopyei törvényszék előtt

E hónap 15-én lesz a főtárgyalás — Hogyan leplezték le a forradalmi szervezetet? — Trumbics és Drlyevics nem védik a vádlottakat

A szkopyei törvényszék néhány nap mulva megkezdí annak a bűnpernek tárgyalását, amelynek legnagyobb részét diák és intellektuál vádlottai, a macedon forradalmi komité szolgálatában állottak. A macedon forradalmi komité — mint ismeretes — először fegyveres bandákkal tört be jugoszláv területre. Később azonban Délserbia lakosságát felfegyverezték és ez a 28.000 főnyi milícia olyan eredménnyel harcolt a komitái bandák ellen, hogy ezek nem tudtak többet betörni Délserbia területére.

A Szófiában székelő macedon forradalmi komité ugy határozott, hogy Délserbiában intelligens elemekből álló szervezetet fog létesíteni, amelynek tagjai az ország lakossága körében fejtenek ki államellenes működést. A macedon forradalmi komité bécsi megbízottja, Bojadzsijev Jován kapott megbízást arra, hogy Délserbiában megszerveze a macedon forradalmi komité. Bojadzsijev Zagrebba utazott és itt egy ismerőse, Hadzspanzovics Szirahinya közvetítése révén több délserbiai diákkal és intellektuállal került összeköttetésbe, akiket felesketett a forradalmi alkotmányra.

Egész Délserbiában megkezdtek a toborzást a forradalmi komitéba és annyira mentek, hogy nyílt szervezetet akartak alakítani, amelynek jugoszláv elnevezést adtak volna és természetesen a nyilvánosság előtt nem szerepelt volna macedon forradalmi komitéként. A forradalmárok állandó összeköttetésben állottak egymással, levelezésüket láthatatlan vegytintával írták, amit egy más vegyszerrel kellett megnevesíteni és csak akkor vált láthatóvá.

A forradalmi szervezetbe be akarták vonni Gavrilovics Jordán gyevgyellal postatitstviselőt, aki erről jelentést tett a hatóságoknak és közölte velük, hogy Neceviccs Dimiriije szkopyei postatitstviselő fontos hivatást tölt be a forradalmi komitéban. A szkopyei rendőrség letartóztatta Necevicset, aki Gyuzelovics Dimiriijt nevezte meg a szervezet fejjéül. A rendőrség erris házkutatást tartott Gyuzelovicsnál, amely alkalommal számos kompromittáló iratot találtak, amelyek alapján letartóztatták.

Gyuzelovics Dimiriije kihallgatása alkalmával leplezte az egész szervezetet, amelynek alapján husz egyént letartóztattak és beszállítottak a szkopyei fogházba, akiket e hó 15-én fognak felelősségre vonni.

A macedon diákok dr. Trumbics Antet és Drlyevics Szekulát kérték fel védőkül, akik azonban nem vállalták a védelmet.

— Lustig Lajos váltófüzetében f. hó 9-én a következő sorsjegyek nyertek: 4000 din. 75353 — 2000 din. 12364 52536 112436 123481 — 500 din. 2663 672 684 12222 236 267 14513 20516 545 554 569 27506 559 570 589 32647 37210 213 226 38936 949 990 996 45881 46520 47309 57909 912 915 59803 866 60829 66901 72639 76869 82622 699 700 86538 540 90322 337 339 95372 98232 237 107808 111410 475 112102 124 125 527 120201 257 507 553 121363 122069 123273 446 — Fenti nyeremények azonnal kifizettek készpénzben vagy pótsorsjegyekben.

— Megszökött a felesége pénzével. Varga Józsefné feljelentést tett a rendőrségen, hogy férje Varga József, aki az „Amerikan baarban” volt alkalmazva mint főpincér, feltörte a lakásukban levő ruhaszekrényt, ahonnan tíz ezer dinár készpénzt és több ékszert lopott, majd pénzzel együtt Nelson Hansi artistanő kíséretében megszökött. A rendőrség körözölevelet bocsátott ki a főpincér ellen.

— A tolvaj bejárónd. Balla Tódorné, Carinska ucca 15. sz. lakos feljelentést tett a rendőrségen Faragó Juci bejárónd ellen, aki tegnap délután teljesen kifosztotta Balláné lakását s onnan 2 selyemruhát, 1 szövetruhát, 1 bluzt, paplanpedőket, 2 pár cipőt, 4 harisnyát, 5 zsebkezdőt és egy kiaci kosarat vitt el, majd megszökött. A kár közel 2000 dinár. A rendőrség megindította a nyomozást.

Douglas Fairbanks

egyetlen, színesített világfilmje:

A fekete kalóz

e hó 12—13-án az ODEON-ban

— Halálozás. Gärtner Sándor csatáljai plébános életének 65 évében e hó 8-án elhunyt. Hosszas és kínos betegségét és halálát gyomorrák okozta.

— Kerékpártolvajlás. Cervész Gyula hentes mester tegnap délután fél három órakor a Pirosi uti Pacik féle fátalep irodálába ment. Kerékpárját ezalatt az ajtó elé állította, amikor öt perc mulva kijött, már nem találta meg gépét Cervész a lopásról jelentést tett a rendőrségen. Kerékpárja Steyr gyártmányu új gép, amelynek száma 1888.

— Szomaházy István meghalt. Szomaházy István, a kiváló író tegnap déli 12 órakor Budapesten meghalt. Szomaházy már régen betegeskedett és különösen felesége hirtelen halála óta nem tudta összeszedni magát. A nyáron több hónaplíg szanatóriumban feküdt, majd lakásán vették ápolás alá. Állapota egyre rosszabbodott, úgyhogy nem tudott elmenni a Városi Színházba a „Mesék az írógépről” című operett-premierjére. Egyetlen leánya, Elly gyászolja.

— Családi dráma két halottal. Ujpestről jelentik: Kenedics Géza tisztviselő néhány év előtt nősült csak meg, de nem jól élt feleségével, napirenden voltak a veszekedések. Csütörtökön reggel is veszekedtek, mire az asszony férje íróasztalából kivette annak Frommer pisztolyát és férjét fejbőlötte, utána kiment a konyhába és felvágta ereit. Mire a mentők kijöttek mindketten halva voltak.

— Meghalt az Amerikai Magyar Népszava szerkesztője. Newyorkból jelentik: Északamerika magyarságának nagy gyászja van: meghalt Berko D. Géza az Amerikai Magyar Népszava szerkesztője. Az 56 éves Berko már hosszabb ideje betegeskedett, de azért fáradhatatlanul tovább dolgozott, míg kedden éjjel 5 perces haláltusa után elhunyt. Berko D. Géza 18 éves korában vándorolt ki Amerikába, ahol 29 év előtt alapította meg az Amerikai Magyar Népszavát, amely most 36.000 példányban jelenik meg. Amerikában minden magyar mozgalomnak az élén állt ő rendezte Apponyl, Csernoch és Balhazár fogadtatását és az ő érdeme az amerikai Kossuth szobor. Minden óhaja az volt, hogy annak 1928. március 15-én történi leplezését megérje, a halál azonban előbb ragadta el. Temetése pénteken lesz.

— Nem „Tengernagy ur!”, hanem „Excellenciád!” Berlinből jelentik: Furcsa konfliktus tört ki a porosz országgyűlésen a német nemzeti párt és a porosz államkormány között. A német nacionalisták ugyanis vádat kovácsolnak a porosz államkormány ellen, hogy alkotmánysegést követett el, mikor Schröder nyugalmazott tengernagyot egy hivatalos átiratban „tengernagy ur”-nak szólította és nem adta meg neki az „excellenciás” címet. A német nacionalista klub emiatt interpellációt jelentett be a porosz országgyűlésen és követeli, hogy az állami hatóságok a régi uralom idején hivatali működés útján elért címeket és rangokat tartsák tiszteletben, minthogy azokat az új alkotmány nem törölte el.

— Női polgármesterek Angliában. Londonból jelenik, hogy a mostani polgármesterválasztáson több nőt választottak meg, így Liverpoolban is.

Briand fogadta Marinkovicot

Ma írják alá a francia-jugoszláv szerződést

Párizsból jelentik: Marinkovic Voja jugoszláv külügyminiszter csütörtökön Párizsba érkezett. Briand külügyminiszter azonnal fogadta Marinkovicot, akivel hosszabb ideig tárgyalt. A barátsági szerződést pénteken délelőtt 11 órakor írják alá.

A világsajtó bőven foglalkozik a jugoszláv-francia szerződéssel, a londoni sajtó egy része elégedetlenségének ad kifejezést. A Daily Telegraph szerint a szerződés azon része, amely a statusquot garantálja, főleg pedig az, amely Ausztriának Németországhoz való csatlakozását megakadályozza, ellentétben áll a népszövetségi szerződéssel, mert az esetleg megengedheti a csatlakozást.

Természetesen — írja a Daily Telegraph — hogy Olaszország ezután Magyarország, Bulgária, sőt Németország felé orientálódik.

A párisi lapok meleg ünneplésben részesítik Marinkovicot és Jugoszláviát és kiemelik a szerződés aláírásának nagy fontosságát nemcsak a szerződő államokra, hanem egész Európára nézve is.

Mussolini lapja a Popolo d' Italia azt írja, hogy Olaszország nyugodtan fogadja a szerződés aláírását, mert tudja, hogy Brüsszel, Prága, Varsó, Bukarest és Beograd politikáját Párizsból irányítják. Olaszország mindig a legkorrektebbül járt el Franciaországgal szemben, mert sohasem kötött szerződést olyan álmalmal, amelynek ellentéte vannak Franciaországgal.

A német sajtó meglehetősen rezerváltan ír a barátsági szerződésről, politikai körökben azonban az a vélemény, hogy ez hozzá fog járulni az európai béke biztosításához.

A vajdasági képviselők és a községi előjáróság megválasztása

Beogradból jelentik: A belügyminisztérium úgy értelmezi az 1886 évi magyar törvényt a községi előjáróság megválasztásáról, hogy ezen a jelenlegi kinevezett előjáróság is szavazhat. Ez ellen a németek szerdán már tiltakozást jelentettek be Vukicsevics Velja miniszterelnök-belügyminiszternél, rámutatva annak igazságtalan voltára. Tegnap Setyerov Szlávkó dr. demokrata képviselő is beadványt intézett Vukicsevics Veljához, amelyben kéri annak megállapítását, hogy a községi előjáróságot csak a megválasztott képviselőtestületi tagok választathadják meg.

A demokrata párt tegnap délutáni ülésén

kérte Setyerov a párt minisztertagjait, hogy beadványa szellemében járjanak el a miniszterelnökkel. A demokrata miniszterek ezt meg is ígérték, annál inkább, mert harminc demokrata többségű község sorsát érinti az.

A vajdasági radikális képviselők is tartottak ülést, amelyen Alexijevics főispán, Vlaszka Mihorád inspektor és Rajics Szvetisláv is résztvettek. Az ülésen Andrics Vlada hibáztatta, hogy csak 2000 lélek alkothat községet, továbbá kifogásolta a bíróválasztást is, különösen a kvalifikáció kérdésében. A képviselők a belügyminiszteri rendelet megváltoztatását követelik.

SPORT

— Ma este 8 órakor szakosztályi ülést tart a NAK a Vinklében. Kérnek az összes játékosok hogy ezen pontosan jelenjenek meg. Sportkapitány.

— Sik a Torzsal AND kitűnő csatárjátékosa a NAK-ba kérte átigazolását.

Achilles hírek: Az „Achilles“ kerékpár klub 13-án d. u. fél két órai kezdettel Országúti házi bajnokságot rendez, melyre Forgács Benő cég egy Premier (kék) versenygépet, ajánlott fel az első díjnak, a többi díjak is értékes tárgyak, melyeket szombattól kezdve részben Forgács, részben Hegedűs cégek kirakatalban megtekinthetők. Szombaton, november 12-én általános taggyűlés melyre kérem úgy a vezetőséget mint az összes tagok okvetlen megjelenését, az értekezlet kezdete este 8 órakor.

Tiszteletdíjakat eddig az egyesület titkára a következőktől vette át: Lazarević szijgyártó, Bela Fischer villanyserelő, Paja St. Jakovljević kereskedő, Györgye Ivković papírkereskedő, Kojov és Gerold, fogadják ezután is hálás köszönetünkre. Titkár.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, november 11

Budapest (555.6) 17: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 20.15: Kósa György zongoraművész és Csóka Béla a Városi Színház operaénekesének együttes hangversenye. 21.30: Wanda Wermínska, a varsói Operaház első énekesnőjének hangversenye. Utána: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 19.30: Dohnányi Ernő hangversenye.

Berlin (483.9, 566) — Königswusterhausen (1250) — Stettin (236.2). 16.30: 20: 20.30: Zenekari hangverseny. 22.30: Részletek „Die Tanzgräfin“ és „Strohwitwe“ operettekből. **Bern (411).** 13.30: 16: 17: 20: 20.20: 21:20—22.30: Szórakoztató zene. **Milano (315.8).** 17: 21.15: 23: Zene.

Minchen (535.7) — Nürnberg (303). 19.30: Operaelőadás: „Rahab“ opera 1 felvonásban. 21: A házzenekar hangversenye. **Prága 348.9).** 16.30: 19.15: 20.10: 21: 22.20: Hangverseny. **Róma (450).** 17.15: Táncczene. 20.40: Könnyű zene.

NEVESSÜNK!

Az új férfitavat.

— Sohasem voltam szoknyavadász. Nem is érdekeltek a „szoknyák“, amíg veled nem találkozom.

— Látom, hogy most ujabban kezdesz szoknyákat hordani.

Egy kis tévedés.

— Hol maradt ily sokáig, az ég szerelmére! Hiszen csak egy levelet kellett bedobnia a postaszekrénybe!

— Igen, de azt tévesztett parancsolni, mondjam meg, hogy mikor szedik ki a leveleket? Hát megvártam!...

Ostoba pletyka!

— Látja, mért nem hoztam jött feleségül! Hallom, hogy már nem jól él az urával!

— Ostoba pletyka! Igaz, hogy egyszer már rálöttem Oszkára, de különben egészen jól meg vagyunk egymással...

Fő az üzlet.

— Nem lehetek a maga felesége, Kárász ur. Máshoz megyek nőül!

Butorkereskedő: Hát akkor legalább nálam tessék megrendelni a butorokat...

A műértő.

Farmér: Aztán miért vegyem én meg ezt a képet? A sziklákért meg a dombokért? Fessen bele legalább egy tehenet, akkor nem mondom.

Jó ajánlás

— De azt mondják, hogy az a lány, akit ajánl: kleptomániás!

— Oh! Ugy látszik, csak azóta szokhatta meg, mióta iszákos...

1927 november 10

A dinár árfolyamai

Budapest 10.00 — 10.06 (pengőben), Berlinben 7.34—7.36, Bécsben 12.40—12.46, Londonban 2.76, Milánóban 32.45, Prágában 58.92 50—59.42 50, Newyorkban 176.50, Triestben 32.20—32.60.

Zürich

Páris 20.36 50, London 25.26 125, New-York 518.52 5, Brüsszel 72.27 5, Milánó 28.22, Amsterdam 209.17 5, Berlin 123.52 5 Bécs 73.17 50, Budapest 90.82 50, Szófia 3.74 5, Prága 15.37 50, Varsó 58.20, Beograd 9.13, Bukarest 3.21.

Beograd

London 276.35, Páris 222.50, New-York 56.65, Zürich 10.94—, Milánó 309.50, Prága 168.025, Berlin 13.5226, Bécs 8.08, Budapest 9.95 5, Bukarest 22.93.

Chikágói tőzsde

November 10. (Zárlat.) Buza tartott. Dec.: 125¹/₂, Március: 129³/₈, Május: 132¹/₈. Tengeri tartott. Dec.: 84¹/₄, Március: 89¹/₄. Május: 92¹/₂. Zab allg tartott. December: 49¹/₈. Március 50⁷/₈. Május: 51⁷/₈. Rozs szilárd. Dec.: 101³/₈. Március: 104³/₈. Május: 105³/₈.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai, új, 77—78 kg-os d. k. kötés 287.50 287.50, bácskai, 78—79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290, bácskai, Tisza, 80 kg-os, d. k. kötés 292—293, f-bácskai 79.80 kg. d. k. kötés 290—290—, bánáti, d. k. kötés 282.50—285, szerémi, 78-79 kg-os, d. k. kötés 287.50—290—, Rozs, bácskai, 72, 2% d. k. kötés 280-290. Arpa, bácskai, 65—66 kg-os, d. k. kötés 245-250, bácskai 68-69 kg-os, d. k. kötés 265—270, szerémi, 65-66 kg-os, d. k. kötés 245—250, macedoniai, eredeti d. k. kötés 202—202. Zab, bácskai, d. k. kötés 220—225, szerémi, d. k. kötés 220—225. Tengeri, bácskai, d. k. kötés 215—215—, bácskai, új, min. garant. d. k. kötés 185-187.50, bácskai, fr. vagon Sisak d. k. kötés 230-230, bácskai, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, bácskai, új, III—IV. d. k. kötés 217.50-220, bácskai új, V. d. k. kötés 222.50—225, bánáti szárított, Kovin paritás d. k. kötés 212.50-215, bánáti, d. k. kötés 215—215—, bánáti, XII-I. Vrsac vidéki d. k. kötés 195—197.50, szerémi, öreg, duplikát k. kötés 215—215—, szerémi, új, min. gar. d. k. kötés 185—187.50, szerémi, új, XII-I. d. k. kötés 195—197.50, szerémi, szárított d. k. kötés 210—212.50. Buzallsz, bácskai, nullás gg. és g. d. k. kötés 410—420—, bácskai, 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 390—400, bácskai, 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 370—380, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 310—320, bácskai, 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 280-285, bácskai, 7. sz. kenyérliszt d. k. kötés 250—260, bácskai, 8. sz. takarmányliszt d. k. kötés 195—200. Buza-korpa, bácskai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, szerémi, buza, jutazsákban d. k. kötés 170—175—, szlavóniai, jutazsákban, d. k. kötés 170—175—, szerbiai, jutazsákban, d. k. kötés 165—165. Bab, bácskai új, 2-3% fehér, d. k. 360—370, szerémi, fehér 2—3 százalékos, d. k. kötés 360-370, fehér, új, kézzelválogatott, d. k. kötés 380—385. Dara, buza, bácskai, d. k. kötés 430—440. Irányzat: változatlan.

Forgalom: 9 vagon buza, 2 vagon arpa, 1 vagon zab, 44 vagon tengeri, 3 vagon liszt, 2 vagon korpa, 1 vagon bab.

Magányosan álló villa

a Darányi-telepen, villamos közelében, szép helyen, azonnal kiadó. Lakás két szoba, konyha, előszoba, speiz, pince stb szép kerítél. Lakbér 1000.— dinár. Érdeklődni: Darányi-telep 137/a. I. csoport 3653 órház közelében. 1—3

A DUNA VIZÁLLÁSA

November	1-én reggel	—	—	177
November	2-án	—	—	183
November	3-án	—	—	171
November	4-én	—	—	164
November	5-én	—	—	159
November	6-án	—	—	152
November	7-én	—	—	146
November	8-án	—	—	141
November	9-én	—	—	132
November	10-én	—	—	129

HIRDETÉSEKET

FELVESZ
A

DELBAČKA

KIADÓHIVATALA

NOVI SAD

Trg Oslobođenja 3. szám
(Wagner-palota, az udvarban balra.)
Telefon 21-37.NOVOSADSKA KREDITNA ZADRUGA
előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
Dudarska (Epres) u 18.

Működését újlag megkezdette. Elfogad betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betéblázásra.

Üzletnapok:

Minden kedden délután 5-7 óra.
Minden csütörtökön délután 5-7 óra.
Minden vasárnap délelőtt 10-12 óra.

Az igazgatóság.

FOJT

Gyönyörű párisi kalap-
formák megérkeztek!
Vidékiek
6 óra alatt kielégítve!

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Beck János

papirkereskedése és
könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Allandó nagy választék
képeslap újdonságokban.Nagy raktár divatos, modern
levélpapírokban.Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.Géperőre berendezett
modern könyvkötészetLegrégibb
KEZTYÜ és HARISNYA
szaküzlet

FISCHER J. és FIA

Novisad, Kralja Petra ulica 23.

BŐRKEZTYÜ különlegességek, ugyanott FÜZŐK
mérték szerint is készíttetnek.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, VASTAG BETŰ 2 dinár, a leg-
kisebb apró hirdetés 10 dinár.

KERESLET

KERESEK egy KÉTSZO-
BÁS-KONYHÁS vagy egy-
szoba, előszoba és spejz-
ből álló lakást lehetőleg
a belvárosban, esetleg a
Vasut utcában. Cimeket
ármegjelöléssel a Dél-
bácska kiadójába kérek.
3627-1-3KISEBB HÁZ, esetleg
FÉLHÁZ kerestetik meg-
vételre. Cimeket a kiadóba
3626-1-3Több VARRÓLÁNY fel-
vétetik. Cim a kiadóban.
3636-1-2KIFUTÓFIUKAT fize-
téssel azonnal felvesz
Braća Vučkov, Kralja Petra
6. szám. 3618-1-52 jobb házból való fiu
TANONCNAK felvétetik,
divat- és rőtőrsáru tizletbe.
MILAN A. KOJIĆ, Novi-
sad, Pašičeva ul. 6. Ugyan-
ott ÜGYES VARRÓNÓ, ki
ugy férfingek, mint sap-
kák és kötények varrásá-
hoz ért, felvétetik.
3645-1-2ÜGYES házivarrónó ke-
restetik. Cim: REKLAM
hirdetőirodánál, Vilson-
ter 7. 3647-1

ELADÁS

RELIEF festék és min-
den hozzávaló kapható
Garamszeghy Dezsőnél,
Novi Vrbas.
3601-1-20Egy EGY SZOBÁBÓL
álló ház, a hozzávaló te-
lekkel, mely alkalmas fa
és épületanyag lerakat-
nak, harminchétezerért el-
adó. Deakova 39. jobb-
oldal, kilencedik parcella.
3616-1-3SZÉNA, slavoniai, ki-
csinyben és vagonételben
kapható. Kertész, Safari-
kova ulica 31.
3650-1-4FÜSZERKERESKEDÉS,
berendezéssel eladó Laze
Kostića ul. 28. Weisz.
3654-1-2MAKULATURA PAPIR
olcsón eladó a kiadóban
(Wagner-palota.)

ÁLLÁST KERES

Gyermektelen házaspár
HÁZMESTERI állást ke-
res. Cim: Schmolka, Jev-
rejska 7. 3651-1

KIADÓ

LAKÁS, 2 szobás és
melléképületekből álló,
kiadó Almaška ul. 2. szám
alatt. 3617-1-5Szerkesztésért és kladdsért felel
TOMAN SÁNDOR

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műve-
ket, meghívókat, eljegyzési és
esketési lapokat, falragaszokat,
figyvédi, közigazgatási, ipari és
kereskedelmi nyomtatványokat a
legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.

Önálló mérlegképes könyvelő, szerb, horvát, német
és magyar levelező, aki már nagy cégeknek vezető
állásban volt alkalmazva, teljesen

önálló irodai munkatérő

állást változtatna. Cim:

Kardos hirdetővállalatnál, Novisad
Vilson trg 7. — Tel. 23-70.

Téli szükségletre

1^a rózsaburgonya,
vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25-34.

Drótszeg

vas horganyzott drót minden szám-
ban kiváló minőségben, verseny-
képes áron azonnal beszerezhető

Kramer Testvérek

drótáru és vasszerkezetek gyára

Novi Sad, Mali Liman.